

מסורת הש"ס

א) נע' ותוספת סנהדרין פז: ד"ה המנול וכו' ותוספות מנחות יח. ד"ה לא וכו' מוכח דגרסתם היה קמתן מלול והקטיר, ב) נלעיל ד:א, ג) נלקמן כ:א, ד) קדושין ל: יט"ג, ה) נשין מה שפירשו על זה תוס' מיר כד: בד"ה אמר שמואל וכו' א, ו) קדושין ל: מכות יח: מנחות פא, סוכה מז: א, ו) נלעיל ד:א, ה) ס"א גור, ט) ומניח. גירסת המנחות טעמוט מנחה שמוטה קודמת להגשה והגבלת לרבות כו'. רש"ל, ב) שייך לע"ב,

הגהות הב"ח

א) במשנה מנח את ידו ממחמיו ומניף הקף: ב) רש"י ד"ה והגש וכו' דמתי: א) ד"ה לה יאשיהו וכו' בן פדת הוזה ועז: ד) ד"ה הכי קאמר וכו' מי קודם זה או זה או השקאה:

מוסר רש"י

לר' יאשיה דדריה. שהיה גדור, אמורא כמות, ויש להבין מהלן שערין צמי ר"א היה רבי יאשיה בר פלוגתא דר' יומא קיס, להכי אלתורין למתני להכי יאשיה דדריה, לאסוקי ר' יאשיה קששא (קדושין לז:). **בבעלים מנלן.** שמהא הסוטה עתהא מניפה, דלמא לבין קאמר רחמנא דכתיב ולקח חתן מיד האשה וגו' (טו), ידיו תביאנה. צנעלים כתיב וצמחיה משמטי (טז) צנעלים דשלמים כתיב גבי מנחה, דכתיב כספיה להניף אמו מנפה וגו' (סוכה מז). מה להלן **בעלים.** דהוא צנעלים משמטי, דכתיב יצא את קרננו לה' מנחה עלמיו וסמך ליה ידיו מניאיה (מכות יח:).

תוספות שאג"ן

ור' יהודה סבר תורת לרבווי תרות פ"ה דאחר שריבה הכתוב ומיעט ולא פירש מהו ומה מיעט ומסתברא טפי דירביארא אשני אנשים קאי ואפ"י בבעל אחד ולא בשני בועלין ובעל אחד דיכין דיקאן לה כבר ונמצאה נקיה נראה הדבר שאדם קנטרין הוא ומתכוין להקניטה הילכך לא שני מחשב ראשון ולא שני מאחר, ה) הבעל דהא אמרין דאין מצות כהונה במנחות אלא מקמיצה ואילך והגשה גמי תחלת קמיצה היא ואין זו קרב לגבי מזבח אבל קידוש כלי וציקה וכלילה כשר בור. ונזונה על ידה ומניף וכהן מניח ידו תחתיה ובגמ' יליף דתנופה צריכה יד בעלים ויד כהן ובעלים דמנחת סוטה היא האשה

ל"ה. ובירושלמי פירי' אמאי לא חישי' לה להרהורא ומוק' לה בכהן זקן. אבל ק' דהיכי אמרי' דכהן מניח ידו מתחת יד הבעלים ומניף והא כי האי גונא היא חציצה דהכי גמי אמרי' במנחות דאין תנופה בחוברין פי' בשוחפין וקאמר היכי ליעבוד אי לינפו והדר לינפו כלומר דהשוחפין יניפו זה אחר זה תנופה אחת אמר רחמנא ולא שתי תנופות ואי מנח ידיהה תחת יד חבירה היא חציצה. וי"ל דלא דמי דהכא כיון דבעי כהן

דרכי יהודה דריש זאת למעוטי שאינה שותה ושונה על ידי צעל א' אס חזר וקינא לה ודריש תורת לרבות ששותה פעם שניה על ידי צעל שני. ומדקאמר ר' יהודה דע"י צעל שני חוזרת ושותה מכלל דלתנא קמא אפילו צעל א' משקה שני פעמים והיינו דפרכינן ותנא קמא הא כתיב זאת ומאי קא ממעט מיניה: **דכתיב זאת.** ומסתברא דהא מיהת קממעט שלא יקנא לה צעל זה פעם אחרת: **שני אנשים ושני צועלים.** לאחר שהשקה זה מת ונישאת לאחר וקינא לה מצועל אחר: **דכתיב סורס.** והא מיהת אתא לרבווי: **ור' יהודה.** סבירא ליה וכו' לאחר שריצה הכתוב ומיעט על כרחק לא מסרן הכתוב אלא לחכמים לפרש לך לפי חכמתם מה ריצה ומה מיעט ומסתברא דריצויא אשני אנשים קאי ואפילו צנעול אחד ולא אשני צועלים ובעל אחד כיון דקינא לה כבר ונמצאת נקיה נראה הדבר שאדם קנטרין הוא ומתכוין להקניטה הילכך לא שני מחשב ראשון ולא שני מאחר:

הדרן עלך היה מביא

היה נוטל את מנחתה הצעל דהא אמרינן^א דאין מנאז כהונה צמנחות אלא מקמיצה ואילך והגשה נמי תחילת קמיצה היא שאין זו קרב למנח אבל קידוש כלי וציקה וכלילה שטעונוט שמן כשר בור: ונוטנה על ידה. להניף: וכן מניח ידו מחסתיה. וצגמרא יליף דמנופה סוטה היא ויד כהן ובעלים דמנחת סוטה היא האשה: **והגיש.** לקרן מערבית דרומית **ב)** דמניח צפרק ג' צסדר מנחות **דף יט:א.** וכולהו הנך כתיבי צמנחת סוטה מנופה והקטרה קמיצה והקטרה: **והשאר נאכל.** שכל הנקמלוט שריינן נאכלין דכתיב תורת צסתס מנחה (ויקרא ו) וזאת תורת המנחה כו' עד והנוטרת מנחה וגו': **ואח"כ מקריב.** צגמרא פריך הא תנא ליה והקטיר ומה יקריב עוד לאחר הקטרה: פלוגתא דרבנן ור' שמעון צגמרא **נ"ב** יליפין לה מקראי: **גב' לר' יאשיה דריה.** אמורא הוא וצדורו של ר"א בן פדת **א)** וזה היה ר' יאשיה שהיה תנא בר פלוגתא דר' יונתן צכוליה גמרא והיינו דקאמר

לר' יאשיה דדריה דלא תימא לרבי יאשיה הוקן דלאו אורח ארעא למימרא ליה הכי שגדול ווקן ממנו היה: **צנעלים מנא לן.** שמהא האשה מניפה עס הכהן דהא קרא צכה^א לחודיה כתיב ולקח הכהן מיד האשה וגו' **נצמדד ה: משלמים.** מתנופת חוה ושוק ואימורין דשלמים: ידיו **צניאנה.** צנעלים צמנופת מנחתה: **הא אקריצה.** קודם השקאה דקמני קמן והקטיר והדר תניא היה משקה: **הכי קאמר נו'.** הא דתנא רישא הניף והגיש קמן והקטיר לאו דוקא קודם השקאה נקט ולא איירי צהשקאה כלל אלא איירי צסדר הקרבת מנחת סוטה שכן הוא מנופה והגשה קמיצה והקטרה והכי קאמר כצבא להקריצה היה נוטלה מתוך כפיפה כו' והדר איירי מי קודם ^{א)} או השקאה קודם כל אלה

היה מביא פרק שני סוטה

י"א.

היה נוטל. צירושלמי כתיב ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאות וכו' על ידו הוא מניף ולא על ידה הוא מניף אלא מכאן שהוא נוטלה מתוך כלי חול ונוטנה בכלי שרת היינו משמע דלא כפירוש רש"י דפירש דצעל היה נוטל ומצינו למימר דקידוש המנחה כשירה ^{א)} צהן מיהו מנזה צכהן ליטול המנחה מידה ומאחר שהיה נוטלה היה נוטנה כמו כן לתוך כלי שרת:

ובהן מניח את ידו תחתיה. הא' דאציטריך תו למיתני וכהן מניח את ידו מחתיה ולא קמני צסתס ^{א)} ומכנים את ידו לאשמעינן דתנופה צכהן ירושלמי וכהן מניח את ידו מחמיה ואין הדבר כיעור מניח מפה ואינו מווצ' מציא כהן זקן ואפילו תימא כהן ילד שאין יצר הרע מנזיה לשעה תני ר' חייא סוטה גידמת שני כהנים מניפין על ידיה אבל צגמרא דיין אמרינן צסוף פרק ארוסה (לקמן דף מז). דגידמת לא היתה שותה וי"ל דפליגי אי צעינן קרא דכדכתיב: **הניף והגיש.** צירושלמי יליף הא ^{א)} דלאמר צפרק כל המנחות **דף פ:א.** והצלת לרבות מנחת העומר להגשה והקריצה לרבות מנחת סוטה להגשה וכתיב צמריה והיטס והיכן הוא מנופה כבר קדמה ומהתס יליף נמי דשיריה נאכלין דכתיב צמריה והנוטרת מן המנחה לאהרן וגו': **והאחר ישקה בבעי' א"ה צשרישומו ניבר.** פירוש ואע"פ שהקריב מנחתה כבר והוא הדין אי שלא כדין עזר כהנים דלא מחקו למגילה כלל עד לאחר הקריצה דמוחק לה צמר הכי וגראה דלאו דוקא נקט דקרא אחי לרישומי ניכר לכיון דכתיב ומהה ממילא שמעינן אי רישומו ניכר דלאו מחוי הוא דהא ממעטינהו התס דאין מטילין קנקתוס לתוך הדיו משום דרישומו ניכר והי' כצב שאינו יכול למחוק אלא עיקר קרא נאס הקריב מנחתה ואחר כך השקה כשירה כדדריש רבי שמעון והשקה קמא והכי אמרינן צירושלמי דלרצנן הקריב מנחתה ואח"כ השקה כשירה והתס דריש אליציייהו דרבנן ואחר ישקה למערערין וה"ג התס ואחר ישקה על כרחה שלא צטווצמה מודה ר"ש לחכמים שאס השקה ואחר כך הקריב מנחתה שהיא כשירה ומודיס חכמים לר'

שמעון שאס הקריב את מנחתה ואח"כ השקה שהיא כשירה מה ציניהון מנזה רצנן אמרי מנחת קנאות היא שהיא צודקתה ור"ש אומר המיט הן צודקין אותה מאי טעמא דרבנן מנחת זכרון מוזכרת עון מאי טעמא דרבי שמעון וצאו זה רצנן אמרי כותב ומוחק ומשקה ומקריב ר"ש אומר כותב ומקריב ומוחק ומשקה כולי עלמא מודו שמחיקה סמון להשקאה ותו גרסינן התס קרצה מנחתה ואמרה איני שותה מערערין אותה ומשקה אותה צעל כרחה כרבי שמעון צרס כרבנן כבר שמת השתא אית לך למימרא אף על גב דלרצנן דרשינן והשקה צמרא לאונס קא סצרי דלאונס צמחיקת מגילה תליא מילתא וקרא יתירא קא דרשי לאונס: **ורבי**

או אס כל אלה קודמין להשקאה ופליגי צה רבי שמעון ורבנן: **ה"ג**

דמיירי דנמחקה שלא כיון דסבור דמחקה קודם הקטרה ולעולם ההשקאה הוי אחר הקטרה: **גב' אמר** ר' אלעזר לר' יאשיה דדריה אמורא היה ובודרו של ר' אלעזר ועוד היה בימי ר' יאשיה תנא בר פלוגתא דר' יונתן ככולי תלמודא והיינו דקאמר לר' יאשיה דדריה דלא תימא לר' יאשיה הוקן דלאו אורח ארעא למימרא ליה הכי שגדול ווקן ממנו היה. ל"ה: לא תיחייב אכרעיך. פי' אל תשב

עין משפט
נר מצוה

נב א מיי פ"א מהל' סוטה הלי"ב [יג]:
א ב מיי פ"ג מהל' סוטה הלכה יג סמוך עשין מ:
ב ג ד מיי סס הלט"ו:
ג ה (מיי) פ"ד מהל' סוטה הלכה זי):

תורה אור השלם

1. וקמץ הבהן מן המנחה את אצקרתה והקטיר המנבחה ואחר ישקה את האשה את המניח: במדבר ה כו
2. ולקח הבהן מיד האשה את מנחת הקנאות והניף את המנחה לפני ה' והקריב אותה אל המזבח: במדבר ה כה
3. קדיו תביאנה את אש ה' את החלב על הקדוה וביאנו את הקדוה להניף אותו תנופה לפני ה' ויקרא ז ל

תוס' שאג"ן (המשך)

ובעלים לא הויא חציצה דגויות הכתוב היא דבעי צניהם אבל התם גבי שני שוחפין אס אחד ההם היה מניח ידו תחת יד חבירו הויא חציצה לפי שאינו גזירת הכתוב שיהיו שניהן שוחפין ועוד י"ל דהכא ה"פ דלא מיירי שוחקתן מניח ידו תחת ידה ממש דהוי חציצה אלא ר"ל שכהן תופס אורו תכלי למטה והבעלים אוחזים למעלה וליכא חציצה כלל וה"צ מניח גבי ביכורים שוחקתן היה אוחז בשפתיו כלומר בשפת הכלי והבעלים למטה וכמו כן גבי מנחת סוטה דאמרי' איכנא שיר בעלים יהיה למעלה ויד כהן למטה וכמו כן פי' פ"ק דקידושין גבי הסמיכות והתנופות: הניף והגיש קמן והקטיר אבל מלח לא קתני דהא קובינן תקריב מלח. וכן פשיטא דכתיב על כל קרבנך תקריב מלח. וכן במנחות לא קתני מלח אבל לעי' ר"פ היה מביא קתני לה לפי ששונה שם סדר מנחות באירכות. והניף וקמץ קתני הכא לפי שיש מנחות שאינן טעונות תנופה כדאמרי' בפ' כל המנחות באותה מצה. וכן יש הרבה מנחות שאינן טעונות קמיצה כגון מנחת כהן ומנחת נסכים: ב) ומנחתה מתפורת אבית הדישן. וק' דעל כרח' סבירא ליה להאי תנא דמקריב מנחתה ואחר כך משקה דאז קידשה בכלי שרת דאי סבירא ליה דמשקה ואח"כ מקריב מנחתה אי"כ לא קדשה עדיין בכלי שרת וא"כ תיפוק לחולין ב) וא"כ למה הכי ומ"ק המגלה ואחר כך אמרה טמאה אני נשפכין ומנחתה מתפורת אבית הדישן דמשמע קרא הקטרה היו משקין אותה דהא מאחרין המחזיקה בשביל שמא תודה ולא מחקי לה עד לצורך. וי"ל

^[1] א) נע' ותוספת סנהדרין פז: ד"ה המנול וכו' ותוספות מנחות יח. ד"ה לא וכו' מוכח דגרסתם היה קמתן מלול והקטיר, ב) נלעיל ד:א, ג) נלקמן כ:א, ד) קדושין ל: יט"ג, ה) נשין מה שפירשו על זה תוס' מיר כד: בד"ה אמר שמואל וכו' א, ו) קדושין ל: מכות יח: מנחות פא, סוכה מז: א, ו) נלעיל ד:א, ה) ס"א גור, ט) ומניח. גירסת המנחות טעמוט מנחה שמוטה קודמת להגשה והגבלת לרבות כו'. רש"ל, ב) שייך לע"ב,

^[2] א) נע' ותוספת סנהדרין פז: ד"ה המנול וכו' ותוספות מנחות יח. ד"ה לא וכו' מוכח דגרסתם היה קמתן מלול והקטיר, ב) נלעיל ד:א, ג) נלקמן כ:א, ד) קדושין ל: יט"ג, ה) נשין מה שפירשו על זה תוס' מיר כד: בד"ה אמר שמואל וכו' א, ו) קדושין ל: מכות יח: מנחות פא, סוכה מז: א, ו) נלעיל ד:א, ה) ס"א גור, ט) ומניח. גירסת המנחות טעמוט מנחה שמוטה קודמת להגשה והגבלת לרבות כו'. רש"ל, ב) שייך לע"ב,

^[3] א) נע' ותוספת סנהדרין פז: ד"ה המנול וכו' ותוספות מנחות יח. ד"ה לא וכו' מוכח דגרסתם היה קמתן מלול והקטיר, ב) נלעיל ד:א, ג) נלקמן כ:א, ד) קדושין ל: יט"ג, ה) נשין מה שפירשו על זה תוס' מיר כד: בד"ה אמר שמואל וכו' א, ו) קדושין ל: מכות יח: מנחות פא, סוכה מז: א, ו) נלעיל ד:א, ה) ס"א גור, ט) ומניח. גירסת המנחות טעמוט מנחה שמוטה קודמת להגשה והגבלת לרבות כו'. רש"ל, ב) שייך לע"ב,

^[4] א) נע' ותוספת סנהדרין פז: ד"ה המנול וכו' ותוספות מנחות יח. ד"ה לא וכו' מוכח דגרסתם היה קמתן מלול והקטיר, ב) נלעיל ד:א, ג) נלקמן כ:א, ד) קדושין ל: יט"ג, ה) נשין מה שפירשו על זה תוס' מיר כד: בד"ה אמר שמואל וכו' א, ו) קדושין ל: מכות יח: מנחות פא, סוכה מז: א, ו) נלעיל ד:א, ה) ס"א גור, ט) ומניח. גירסת המנחות טעמוט מנחה שמוטה קודמת להגשה והגבלת לרבות כו'. רש"ל, ב) שייך לע"ב,